

Završna ofanziva oslobodilačke armije u Južnom Vijetnamu

(mart—april 1975. god.)

Vojno-politička situacija uoči ofanzive, obostrane pripreme, planovi i snage

U ofanzivnim operacijama 1972, oslobodilačka armija FNO je nanela velike gubitke američko-sajgonskim snagama i konačno likvidirala sajgonski režim i planove američkih imperijalista. Amerikanci su bili prisiljeni da 27. 1. 1973, u Parizu potpišu mir i napuste Južni Vijetnam. Pored ostalog, sporazumom je bilo predviđeno da dve vijetnamske strane konstituišu zajednička tela Nacionalni savet nacionalnog izmirenja i sloge, koji će organizovati i sprovesti opšte izbore na kojima će narod odlučiti o budućem uređenju zemlje.

Sajgonska vlada nije poštovala odredbe Pariskog sporazuma o miru. Uz svestranu pomoć i podršku Sjedinjenih Američkih Država, i dalje je sprovodila represalijske i teror nad stanovništvom — od januara 1973, do početka marta 1975. god., zatvoreno je oko 200.000 rodoljuba. Istovremeno, prisilno je raseljeno oko milion življa, koje je najvećim delom dovedeno u gradove i angažovano kao radna snaga. Vladine oružane snage su neprekidno vršile oružane ispade na teritoriju pod kontrolom FNO.

Premda je Pariski sporazum obavezivao zaraćene strane da pripreme opštenarodne izbore, sajgonska vlada je radila suprotno. Represalijama, političkim manipulacijama i vojnim akcijama nastojala je ojačati režim, proširiti teritoriju i oslabiti pozicije Fronta nacionalnog oslobođenja. U tom cilju stalno je jačala svoje oružane snage koje su krajem 1974. god. brojale oko 750.000 ljudi u regularnim i

pomoćnim jedinicama — u četiri vojne oblasti (VO) 12 divizija, 4 oklopne brigade, 15 pukova specijalne namene i veći broj ostalih samostalnih jedinica regularnih snaga i 323 bataljona pomoćnih jedinica organizovanih na teritorijalnom principu. Pored ovih snaga vlada je mobilisala i držala pod oružjem oko 200.000 pripadnika tzv. seoske milicije organizovane u vodove, čiji zadatak je bio da kontrolišu i obezbeđuju sela u kojima su formirani. Sajgonsko RV je raspolažalo sa 1200 aviona i borbenih helikoptera, a RM sa 1000 raznih brodova borbene namene.

Vladine snage su raspolagale najmodernijim naoružanjem i opremom. Znatan deo te opreme su ostavile američke jedinice, koje su prethodno napustile Vijetnam. Amerikanci su predali režimu i 60 baza sa celokupnom opremom i postrojenjima, do kraja pomažući marionetski sajgonski režim na svim poljima: vojnom, političkom i ekonomskom, ali više nisu želeli da intervenišu oružanim snagama. Vrhovna komanda sajgonskih oružanih snaga je preduzela više mera na planu izgradnje sistema odbrane vitalnih provincija pod svojom kontrolom. Posebna pažnja je posvećena odbrani gradova, luka i komunikacija. Gotovo svi gradovi, baze, aerodromi, luke, važniji rejoni u zahvatu komunikacija i značajniji objekti u gradovima bili su fortifikacijski utvrđeni i posednuti za odbranu.

Najjače snage sajgonske vojske bile su grupisane u 1. vojnoj oblasti, u zahvatu gradova i luka od 17. paralele na severu do Kvi Non južno; zatim na centralnoj visoravni, i u regionu Sajgona. Regularne snage su bile raspoređene delom na liniji fronta, a delom u gradovima i bazama, a pomoćne (organizovane na teritorijalnom principu) i seoska milicija su kontrolisale komunikacije i obezbeđivale sela pod kontrolom sajgonske vlade. Pomoćne jedinice i seoska milicija su bile slabe, većina je napuštala položaje i bežala kućama pre nego je i stupila u borbu. Jedinice regularnih snaga su bile nešto boljeg kvaliteta ali je — usled stalnih uzbuna i okršaja sa jedinicama oslobodilačkih snaga, čiji su ishodi u većini slučajeva bili nepovoljni za sajgonske jedinice, i usled neperspektivnih ciljeva rata — moral stalno opadao.

Snage sajgonskog režima su bile rasporođene tako da su, osloncem na bazu (grad), mogle vršiti ispade radi širenja teritorije pod svojom kontrolom, ili da brane prilaze bazi (gradu). Divizije i brigade su bile raspoređene po pukovima i bataljonima, s manjim ili većim međuprostorima koje su kontrolisale pomoćne jedinice. Takav operativni raspored sajgonskih snaga išao je na ruku oslobodilačkim snagama u toku završne ofanzive, jer su bez teškoća izvodile obuhvatno-

-obilazna dejstva. Strategijsko-operativne rezerve (vdd i okl. brigade) bile su razbacane, a njihovo prebacivanje ka ugroženim rejonima bilo je otežano pošto su komunikacije bile pod stalnim udarom oslobodilačkih snaga.

Rukovodstvo FNO je od Pariskih sporazuma do početka ofanzive vršilo intenzivne pripreme na svim poljima za završnu ofanzivu. Odgovarajući na sajgonske oružane intervencije, oslobodilačke jedinice su postepeno učvršćivale slobodnu teritoriju i uspostavljale bolje kontakte između slobodne teritorije i izolovanih slobodnih rejona u pozadini neprijatelja. Krajem 1974. i početkom 1975. god., one su izvodile demonstrativna dejstva u nekoliko provincija Centralne visoravni, Da Nanga i Taj Nina. Napadnim dejstvima operativnih snaga s fronta i partizanskih i teritorijalnih iz pozadine, početkom 1975. god. zauzete su povoljnije pozicije kao oslonac za završnu ofanzivu.

Istovremeno, sajgonska Vrhovna komanda je dovedena u zabludu o težišnim dejstvima protivnika u slučaju preduzimanja ofanzive većih razmera. Tako je intervencija 2 divizije oslobodilačke armije u provincijama Taj Nina navela sajgonsku Vrhovnu komandu na pogrešnu procenu da će FNO glavne snage početkom ofanzive usmeriti na Sajgon. U tom cilju su vršili izvesna pomeranja jedinica, oslabivši snage na Centralnoj visoravni.

Oslobodilačka armija je pred početak ofanzive raspolagala sa oko 20 divizija i više samostalnih brigada, pukova i bataljona operativne vojske (ukupno oko 300.000) i oko 200.000 ljudi u partizanskim i teritorijalnim jedinicama. Više od polovina divizija su pripadale DR Vijetnamu, a ubačene su u Južni Vijetnam u toku 1974. godine. Sve operativne jedinice su raspolagale najsavremenijim naoružanjem, uključujući tenkove, samohodna oruđa, PO i PV rakete itd. Partizanske i teritorijalne jedinice su bile naoružane sa modernim trofejnim streljačkim naoružanjem.

U toku 1974. god., FNO je izgradio desetine pozadinskih baza na svim pravcima predstojećih ofanzivnih operacija. Opravljeni su postojeći i izgrađivani novi putevi i prilazi na slobodnoj teritoriji. U pozadinske baze doturane su velike količine ratnog materijala, što je u toku ofanzive omogućilo brzo i efikasno snabdevanje jedinica na svim pravcima dejstva.

Vrhovna komanda oslobodilačke armije je imala detaljne podatke o rasporedu protivničkih snaga, njihovoj borbenoj sposobnosti i slabim tačkama u rasporedu. Odluka za ofanzivu »Ho Ši Min« je doneta početkom januara 1975. god., s tim da operacije otpočnu pre proletnjih monsunskih kiša. Plan je predviđao da se ofanziva izvede

u tri operacije: na Centralnoj visoravni, u istočnom primorju i na kraju u regionu Sajgona. Predviđeno je da se u prvoj operaciji koncentričnim dejstvima operativnih snaga s fronta i partizanskih i teritorijalnih iz pozadine razbiju snage 2. vojne oblasti u provincijama Plejku—Darlac, a zatim, u drugoj operaciji, da se oslobodi istočni primorski deo zemlje sa najvažnijom bazom Da Nangom. Time bi bili stvoreni uslovi za oslobođenje Sajgona i preostalog dela zemlje. Plan poslednje operacije za oslobođenje Sajgona je usaglašen u toku izvođenja prethodne dve.

Osnovni objekti napada oslobodilačkih snaga bili su živa sila protivnika, zatim važni stratezijski regioni i gradovi. Radi što bržeg ostvarenja postavljenih ciljeva predviđeno je angažovanje jakih snaga za obuhvatna i obilazna dejstva, koje će presecanjem komunikacija izolovati pojedina neprijateljska uporišta, a ubačene snage partizanskih i teritorijalnih jedinica vezati rezerve i onemogućiti im pokrete prema ugroženim jedinicama na frontu. Za razliku od »Tet« ofanzive plan je predviđao da se partizanske i teritorijalne snage aktiviraju u pozadini po meri nastupanja operativnih jedinica. Trebalo je da napadaju i oslobađaju važnije objekte u gradovima i u zahvatu komunikacija i da ih drže do pristizanja operativnih snaga.

Koncentracija snaga izvršena je postepeno i u najvećoj tajnosti. Na Centralnoj visoravni koncentrisano je 5 divizija i više samostalnih jedinica; u severnoistočnom delu zemlje 7 divizija; u području Lok Nina, Taj Nina i delte Mekonga oko 4 divizije i više samostalnih jedinica.

Tok operacije

Ofanziva je počela 5. marta na Centralnoj visoravni kada su manje oslobodilačke snage presekle put broj 19 koji povezuje provincije An Ke-Bin Din i Plejku i tako blokirale delove 22. divizije protivnika. Osmog marta delovi 3. divizije oslobodilačkih snaga su napale uporišta u provinciji Ban Me Thout. Glavne snage su obuhvatale grad Ban Me Thout i uporišta, koja su do 12 marta oslobođena. Vladine snage jačine dva puka su pokušale izvršiti protivnapad, ali su i one bile blokirane i razbijene. Razvile su se oštre borbe u rejonima Plejku i Kontum koje su branile jake sajgonske snage (nekoliko pukova rejndžera 3. oklbr, delovi 29. d).

Oko 3 divizije oslobodilačke armije su presekle sve komunikacije koje povezuju ove rejone, i na taj način izolovale mnoga upo-

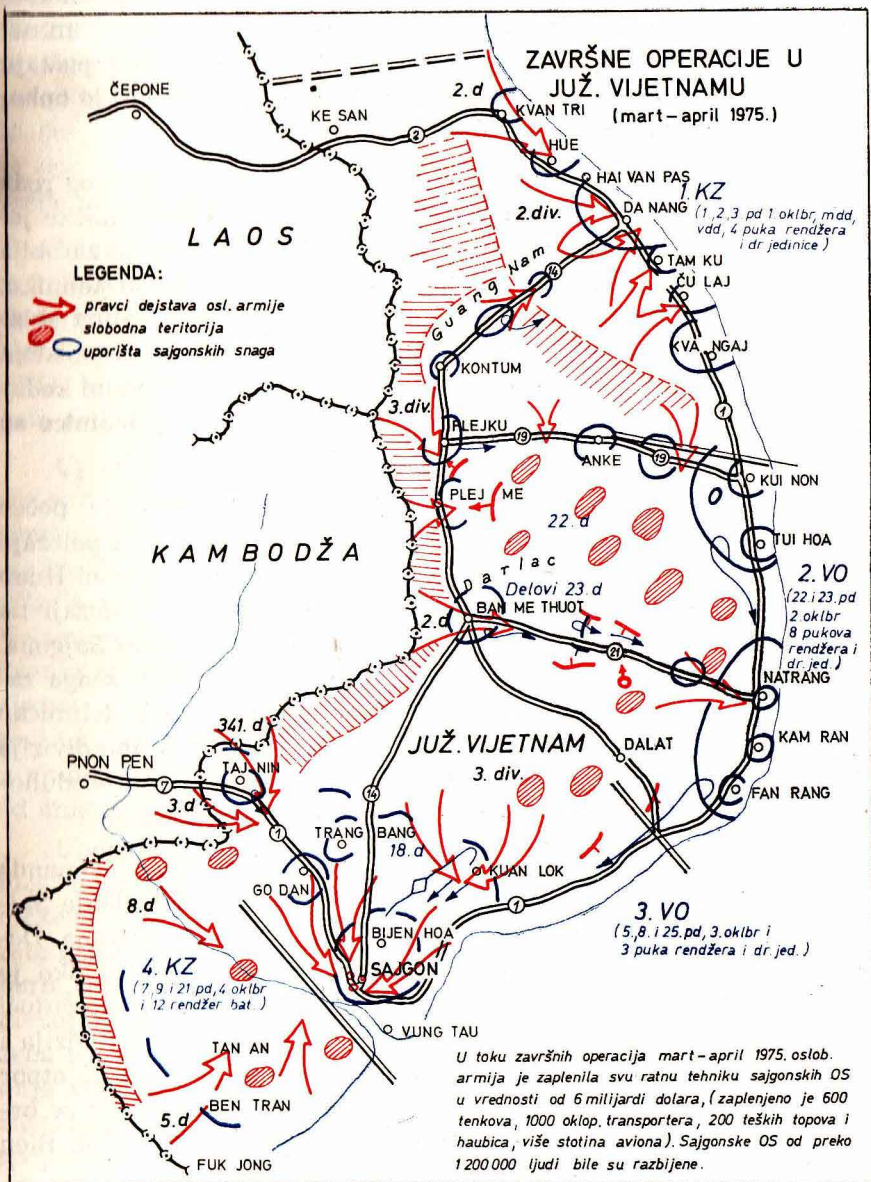
rišta. Vršile su snažan pritisak na grad Plejku, važnu raskrsluicu puta. Demoralisane i iznurene sajgonske snage su brzo razbijene. Sredinom marta provincije su oslobođene. Posle oslobođenja grada Ban Me Thout, dve divizije FNO su nastavile dejstva u zahvatu puta br. 21 u pravcu Na Tranga koji je oslobođen 1. aprila.

Ostaci vladinih snaga su se u neredu povlačili prema jugu i obali. Komunikacije su bile zakrčene izbeglicama, jer su neki pripadnici sajgonske vojske i administracije pri povlačenju povel i porodice, pa je nastao opšti kaos. Partizanske i teritorijalne jedinice FNO-a su organizovale zasede protiv kolona u povlačenju, što je još više izazivalo paniku i rasulo.

Oklopna brigada 2. armijske oblasti nije uspela da otvori komunikaciju Ban Me Thout — Natrang. Partizanske snage su je napale sa svih strana i do kraja marta je razbile. Početkom aprila oslobođena je većina gradova do tada pod kontrolom komande 2. vojne oblasti, čije su jedinice bile razbijene, izuzev delova 22. divizije, koje su blagovremeno izvučene južno od Sajgona. Komanda 2. VO pokušala je u nekoliko navrata da izvrši protivnapad u rejonima Plejkua i Ban Me Thouta ali je po pravilu, kasnila po vremenu, a i protivnik joj nije za to pružio priliku. Ofanziva nije počinjala jednovremeno na sve gradove i druga uporišta.

Obmanute takvom situacijom sajgonske komande su nenapadnutim uporištima naređivale da upute pojačanje jedinicama koje su okružene, ali je zatim sledio napad oslobodilačkih snaga na oslabljeno uporište, pa su jedinice koje su već bile u pokretu ka nekom drugom uporištu dobile naređenje da se vrate i brane svoj rejon itd., što je prouzrokovalo kaos na bojištu, demoralizaciju jedinica i otkazivanje poslušnosti. Prebacivanje jedinica helikopterima vazdušnim putem nije dalo rezultate, jer je FNO raspolagao savremenim PVO sredstvima, koja su se pokazala veoma efikasna. Manevar u pozadini je gotovo bio nemoguć zbog efikasnog dejstva partizanskih i ubačenih snaga.

Operacija u severnom primorskom delu zemlje počela je oko 15. marta kada su delovi dve divizije (2. i 11. divizija) iznenada napale objekte u zahvatu puta br. 1 u rejonu grada Tan Ku. Oko 20. marta oslobodilačke snage su zauzele ovaj grad, presekle put broj 1, izbile na morsku obalu i time izolovale najjaču sajgonsku grupaciju 1. VO. Ta VO, je pred početak ofanzive odbranu gradova Da Nanga, Hue i Ču Laja i dr. poverila snagama 5 divizija i 4 puka rejndžera. Sredinom marta iz 1. VO izvučena je vdd i prebačena u rezervu Vrhovne komande u rejonu Sajgona.

Šema 1

Protiv sajgonskih snaga u tim regionima oslobodilačka armija je angažovala operativnu grupu jačine 7 divizija: dve divizije su napadale na pravcu Kvan Tri-Hue; dve divizije su čistile uporišta na prilazima Danangu, a zatim upale u sam grad; dve divizije su blokirale put broj 1. u rejonu Kvi Non i Ču Laj. Pritisnute žestokim napadom sa svih strana, sajgonske snage su bile prisiljene da napuštaju položaje i povlače se ka Da Nangu. Jedan broj uporišta bio je opkoljen pa se branilac nakon nekoliko dana predao.

U Da Nang su se slivale kolone sa svih strana, bez ikakvog reda i zaštite. Na »leđima« ovih kolona u grad su upale oslobodilačke jedinice. U Da Nangu i na prilazima, oslobodilačka armija je zarobila oko 100.000 neprijateljskih vojnika i oficira i svu ratnu tehniku. Oslobodioci su zatekli neoštećene avione u hangarima i puna skladišta ratnog materijala. Krajem marta i početkom aprila, oslobođeni su gotovo svi gradovi duž obale do visine Kam Ran. Komandni kadar se delom razbežao a delom predao. Zarobljeni vojnici i jedinice su pušteni kućama ili su se priključivali oslobodilačkoj armiji.

Uvod u poslednju operaciju za oslobođenje Sajgona je počeo 7. 4. 1975. god., napadom 3. divizije oslobodilačke armije na položaje 18. divizije protivnika u provinciji Lok Nin, uključujući i grad Huan Lok. Već prvog dana probijeni su ili običeni utvrđeni položaji na više mesta. Ta provincija je bila vrlo značajna i za odbranu Sajgona. Zbog toga su preduzete mere da se protivnapadom svežih snaga zaustave oslobodilačke jedinice. Protivnapad je imao samo delimičan uspeh jer je usporio prodor snaga FNO. Do 20. aprila, grupa divizija je uspela da prodre neposredno ispred Bien Hoa, značajne vazduhoplovne baze, koju je podvrgla artiljerijskom bombardovanju.

Po oslobođenju primorskih i drugih gradova Vrhovna komanda oslobodilačke armije je koncentrisala jake snage za oslobođenje Sajgona; angažovala je 14 divizija. Napad je izvođen sa svih strana. Demoralisane sajgonske jedinice povlačile su se ka Sajgonu. Iako je sajgonska Vrhovna komanda imala oko 400.000 vojnika (uključujući pomoćne jedinice i »Seosku miliciju«), sa 7 demoralisanih divizija i više samostalnih pukova i brigada nije bila u stanju da pruži otpor velikoj ofanzivnosti oslobodilačkih jedinica. Odbrana Sajgona je organizovana u nekoliko linija sa težištem u rejonima Bin Gia, Bien Hoa, Taj Nina i na osnovnim pravcima u delti Mekonga.

U takvoj situaciji došlo je do promene na vrhu režima. Diktator Tie, koji je zauzimao najviše funkcije u zemlji, povukao se 21. aprila i napustio zemlju. Zamenio ga je Van Min.

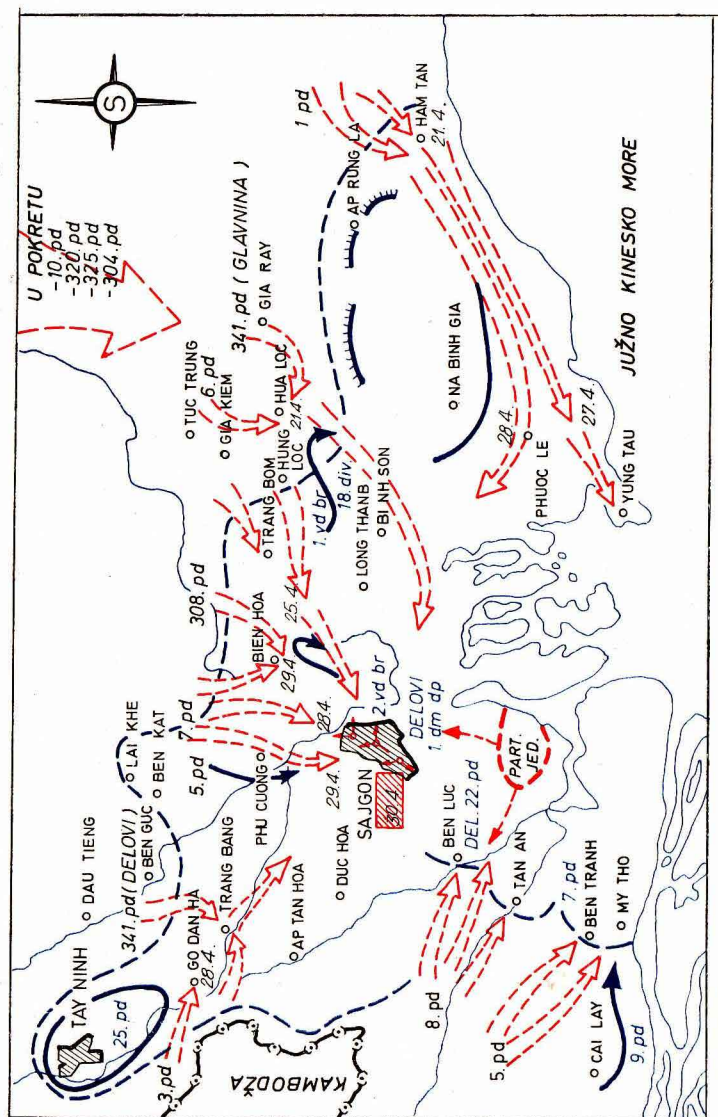
Po izvršenoj koncentraciji oslobodilačke snage su prešle u napad 26. aprila, nanoseći glavni udar opštim pravcem Dalat-Bien Hoa-Sajgon i pomoćne udare na pravcima Tai Nin-Trang Bang-Sajgon, delta r. Mekonga i Ham Tan Yung Tau. Neprijateljska odbrana je razbijena još prvog dana napada. Komanda odbrane Sajgona upotrebila je sve raspoložive snage u protivudaru (vdd. oklopne brigade, delove pešadijskih divizija itd.) sa težištem na pravcu Bien Hoa-Huan Lok. Međutim, usledio je brz prodor 7. i 308. divizije oslobodilačke armije sa severa, koje su 28. 4. 1975. god. izbile u predgrađe Sajgona i ugrozile bok sajgonskim snagama koje su se nalazile u protivudaru.

Istovremeno, pomoćne kolone oslobodilačke armije su nadirale sa svih strana ka Sajgonu. One su obilazile jača uporišta, ostavljajući samo slabije delove za vezivanje, a glavnina je prodirala ka Sajgonu. Neka uporišta su blokirale i držale partizanske i teritorijalne snage FNO do pristizanja rezervi operativnih jedinica, a zatim se pristupalo razbijanju okruženih snaga.

Uporedo s dejstvima operativnih snaga s fronta, dejstvovala su snage otpora unutar Sajgona. Tako su, u toku 27. i 28. aprila, partizanske i teritorijalne jedinice zauzele sve važnije objekte unutar grada. Zauzeti su mostovi, nadleštva, uzvišenja, električne centrale, skladišta i drugi objekti oko kojih su organizovani čvorovi odbrane. Većinu ovih objekata zadržale su pod svojom kontrolom sve do pristizanja operativnih jedinica s fronta. Sličan način sadejstva je organizovan i pri oslobođenju drugih gradova. Tako su aktivirani punktovi unutar grada gotovo onemogućili protivniku manevar i pokrete u gradu, a mnoga skladišta, električne centrale i dr. objekti spašeni od uništenja i pljačke.

Uporedo s približavanjem oslobodilačke armije Sajgonu — jedinice sajgonske vlade, činovnički aparat i reakcionarno-veleposedničke slojeve zahvatila je panika i rasulo. Deo državnog i vojnog aparata grabio je bilo kakvo prevozno sredstvo radi bekstva. Za tri dana borbi čela napadnih klinova severne glavne grupacije (7, 30, 6. i 341. divizija) izbila su u predgrađe Sajgona, ostavljajući u pozadini okružena protivnička uporišta. Na prilazima gradu razbijene su i poslednje vladine rezerve (delovi oklopnih, vazdušnodesantnih i mornaričkodesantnih jedinica). U toku 30. aprila operativne jedinice su se spojile sa partizanskim i teritorijalnim snagama, odnosno naoružanim narodom u gradu. U toku tog dana nekoliko tenkova oslobodilačke armije opkolilo je predsedničku palatu, a zatim se vlada predala. U naredna dva dana — 1. i 2. maja — oslobođena su sva područja Južnog Vijetnama, uključujući i ostrva Fu Kok i Konson kao i

OPERACIJA ZA OSLOBOĐENJE SAJGONA OD 20. DO 30. 4. 1975. GODINE

LEGENDA:

--- LINIJA FRONTA 20. 04. 1975. GOD.

7 pd SAJGONSKE SNAGE

3 pd OSLOBODILAČKE SNAGE

30. 4. DATUM OSLOBOĐENJA

Šema 2

arhipelag Troung Sa. Južnovijetnamski narod je oduševljeno dočekivao borce oslobodilačke armije u gradovima i selima. Stanovništvo gradova i sela je masovno, raznim oblicima borbe i otpora, pomagalo oslobodilačku armiju i dalo znatan doprinos brzom uništenju sajgonske vojske i vlasti.

Zaključak o završnoj operaciji

Oslobodilačka armija je uspešno završila poslednju ofanzivu u tri decenije dugom vijetnamskom ratu. Za dva meseca neprekidnih operacija i borbi, kako na frontu tako i u pozadini, oslobodilačka armija je uništila ili razbila milionsku sajgonsku armiju, koja je raspolagala najsavremenijim američkim naoružanjem. Za samo nekoliko dana krajem aprila 1975. god., razbijene su ili uništene sve jedinice 3. i 4. vojne oblasti i tom prilikom zarobljeno oko 400.000 vojnika i oficira. Toliko je bio silovit nalet oslobodilačkih jedinica na Sajgon da se od 11 raspoloživih oklopnih pukova sajgonske vojske ni pola nije imalo vremena angažovati u borbi. U završnoj ofanzivi oslobodilačka armija je zaplenila sve naoružanje i opremu, čija je vrednost procenjena na oko 4 milijarde dolara. Između ostalog, zaplenjeno je 600 tenkova, 1.000 oklopnih transportera, preko 1.500 teških topova i haubica, zatim oko 1.000 aviona i nekoliko stotina raznih brodova.

Takav uspeh oslobodilačke armije protiv neprijatelja koji je, po broju i raspoloživoj tehnici, bio nadmoćniji i uz opasnost ponovnog angažovanja američkih snaga — malo je ko očekivao. Najviše su bili iznenađeni sajgonsko rukovodstvo i SAD. Dok se rukovodstvo u Sajgonu i komandovanje sajgonske armije sabralo posle nekoliko prvih dana ofanzive, oslobodilačka armija je držala sve niti u svojim rukama. Pre nego što su angažovane glavne snage u operaciji na Centralnoj visoravni, presečeni su svi putevi, koji povezuju primorje i južni deo zemlje sa ovim regionom. Zatim, pre nego što je završena operacija na Visoravni, počela su dejstva u severnom primorju, ispresecan put br. 1., čime je onemogućen manevar vladinih snaga kako i na frontu i u dubini. Uvodna dejstva za oslobođenje Sajгона počinju istovremeno kada je privođena kraju operacija u primorju. Ostaci vladinih snaga mogli su se izvlačiti jedino morem pod zaštitom američke VII flote i vazдушnim putem, ali transportni kapaciteti su za to bili nedovoljni.

Partizanske i teritorijalne snage su odigrale značajnu ulogu u završnoj ofanzivi. One su napadima iz pozadine, presecanjem komu-

nikacija, sprečavanjem urednog snabdevanja, diverzijama itd. direktno sadejstvovala operativnim snagama i time im olakšale izvršenje zadatka. Zauzimale su mostove i prelaze na rekama, važnije objekte u gradovima i odsudnom odbranom branile ove objekte do pristizanja jedinica s fronta. Iz dana u dan sajgonska armija se osipala, dok su oslobodilačke jedinice istovremeno narastale, da bi kulminaciju u snazi dobile u borbama za Sajgon. Odmah po oslobođenju pojedinih područja uspostavljena je revolucionarna vlast.

SAD nisu intervenisale oružanom silom (izuzev sporednih akcija u izviđanju, izvlačenju trupa morskim putem) jer su, poučene iskustvom u neuspeloj vojnoj intervenciji od 1960. do 1973. god., zaključile da im nova intervencija ne bi donela nikakve koristi već samo gubitke i rizik. Žrtvovala su marionetski sajgonski režim, jer nisu imale drugi izlaz. Oslobodilačka armija je mogla postići tako velik i brz uspeh zbog toga što je u dugotrajnim i temeljitim pripremama, kojima su zahvaćeni ne samo armija već i široki slojevi stanovništva, detaljnim planiranjem i organizacijom sadejstva, izborom najosetljivijih tačaka u neprijateljskom rasporedu za prioritetne ciljeve, izvanrednom osposobljenošću komandi i jedinica itd. — stvorila najpovoljnije uslove u kojima je mogla zadati uništavajući udar neprijatelju. Veliku ulogu odigrao je DR Vijetnam. Ne samo da su njegove jedinice činile glavninu operativnih snaga južnovijetnamske oslobodilačke armije, već su u toj zemlji izvorišta materijalnih i drugih resursa preko potrebnih za tako munjevitu ofanzivu.

Prebacivanje snaga i materijala sa severa u predstojeće regione dejstava vršeno je nekoliko meseci pred početak ofanzive. Istovremeno, izvođenjem demonstrativnih dejstava u drugim regionima, protivnik je doveden u zabludu o stvarnim namerama, što ga je i navelo na pogrešno grupisanje snaga.

U dugogodišnjim neprekidnim borbama sve tri vrste jedinica su stekle ogromno iskustvo, a komande i starešine veštinu u komandovanju i primeni raznovrsnih i efikasnih oblika manevra i borbenih dejstava u celini, što je u završnoj ofanzivi iskorišteno na najbolji način. Tome treba dodati visok moral i jedinica i stanovništva, koje tada pretvara neoružane u oružane oblike otpora, a s druge strane režimska vojska i njene pristalice su dovedene u neizbežnu moralnu i fizičku iscrpljenost.

Kombinovanjem frontalnih i partizanskih dejstava i angažovanjem naoružanog i nenaoružanog naroda u raznim oblicima borbe, sajgonske jedinice su upadale u »makaze« na frontu i u pozadini, i to najčešće pre nego što su se razvile i stupile u borbu.

Petnaestogodišnji rat u Južnom Vijetnamu koštao je SAD oko 383 milijarde dolara. Među najskuplje gubitke spada oko 9.000 vazduhoplova (3.700 aviona i 4.800 helikoptera). Na bojištima Vijetnama poginulo je 56.209, ranjeno 303.475, a umrlo 10.281 Amerikanaca. Gubici sajgonske vojske u mrtvima i ranjenima iznose preko 650.000, od čega 240.000 poginulih.

Vijetnamski narod je podneo teške žrtve za svoju slobodu. Poginulo je više od 1,5 miliona vojnika i civila u oba dela Vijetnama, od čega je oko 300.000—400.000 aktivnih pripadnika oslobodilačkog pokreta i vojnika iz DR Vijetnama. Od bombardovanja iz vazduha uništeno je preko 3.000 naselja, među kojima su teško oštećeni mnogi gradovi. U DR Vijetnamu razoreni su ili teško oštećeni mnogi privredni objekti, mnoga naselja, zatim gradovi Hanoj i Hajfong. Usled bombardovanja u DR Vijetnamu izgubilo je živote oko 70.000 ljudi. Pripreme za ujedinjenje Vijetnama su počele odmah po oslobođenju Južnog Vijetnama. Otklonjene su mnoge teškoće i razlike koje su stvorene na jugu dugogodišnjom kolonijalnom politikom SAD. Preduzeto je niz mera radi obnove razorene zemlje, izvršene su potrebne društveno-ekonomske promene i stvoreni uslovi za izgradnju socijalističkog društva. Izvršene su pripreme za izbor zajedničke skupštine Vijetnama. Na izborima od 25. marta 1976. god. narod je masovno izašao na birališta i izborom nove zajedničke skupštine potvrdio dugogodišnju želju za ujedinjenjem zemlje. Izabrana Nacionalna skupština je na svom zasedanju u Hanoju 2. jula 1976. god. donela odluku o proglašenju Socijalističke Republike Vijetnama. Za predsednika ujedinjenog Vijetnama izabran je Ton Duk Tang, dotadašnji predsednik DR Vijetnama.

Za glavni grad je određen Hanoj. U daljoj izgradnji Vijetnama naglašen je kontinuitet DR Vijetnama, kao države vijetnamskog naroda, koju je 1945. god. proklamovao Ho Ši Min i koji je kao istorijsku misiju imao oslobođenje juga. Ona je tu ulogu časno izvršila, jer se u toku celog rata u Južnom Vijetnamu nalazilo po nekoliko divizija, a za vreme ofanzive FNO većina serevnovijetnamskih divizija je ubacivana na jug. Ujedinjenjem zemlje brisana je granica duž 17. paralele.

Pobeda naroda Vijetnama uticala je pozitivno kao podstrek za borbu demokratskih snaga u ostalim zemljama Indokine i šire.